

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Střední škola hospodářská a lesnická, Frýdlant, Bělíkova 1387, příspěvková organizace			
Název modulu	Český jazyk a literatura	Kód modulu	Čj – H – 3/1-3
Délka modulu	60 vyučovacích hodin	Platnost	1.09.2010
Typ modulu	povinný	Pojetí	teoretické
Vstupní předpoklady	Absolvování modulu Čj-H-2/1-3		
Cíl modulu: <ul style="list-style-type: none"> – prohlubuje a rozvíjí jazykové znalosti žáků a jejich vyjadřovací schopnosti a dovednosti, zejména při praktickém užívání; – učí žáky vyjadřovat se souvisle, výstižně a jazykově správně v rovině prostě sdělovací a prakticky odborné, zvláště v ústním projevu; – rozvíjí stylistické dovednosti žáků, jejich schopnosti estetické, myšlenkové a vyjadřovací, učí je zaujímat vlastní postoje; – vytváří dobrý základ pro další vzdělávání v mateřském jazyce i v cizích jazycích; – utváří kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám; – přispívá ke kultivaci člověka; – učí orientovat se v uměleckém díle a zaujímat k němu vlastní postoje; – přispívá k formování etického a občanského profilu žáka; – rozvíjí komunikační dovednosti a schopnosti žáka a ovlivňují hodnotové orientace a postoje; – nejen v oblasti umělecké a kulturní, ale i v širší oblasti společenské a mezilidské; – podílí se na rozvoji sociálních kompetencí žáků.			
Charakteristika modulu: <p>Modul je zpracován pro vyučovací předmět český jazyk a literatura ve 3. ročníku H – oborů v časové dotaci 60 hodin ročně. Předmět český jazyk a literatura vychází z obsahového okruhu RVP – jazykové vzdělání.</p> <p>Charakteristika učiva:</p> <ul style="list-style-type: none"> – učí žáky racionálním studijním metodám, práci s jazykovými i jinými příručkami; – učí užívat jazyka jako prostředku dorozumívání a myšlení; – důraz klade na kvalitní zvládnutí základních a frekventovaných jazykových jevů v aktivním používání; – sjednocuje jazykový a stylistický výcvik s důrazem na praktická cvičení; – učí žáky racionálním studijním metodám, práci s jazykovými i jinými příručkami; – směřuje k dovednosti a schopnosti mluvit a jednat s lidmi, kultivovaně se ústně i písemně vyjadřovat, používat spisovného jazyka, pracovat s odborným textem a s informacemi; – rozvíjí čtenářské dovednosti žáků a vychovává náročného diváka, posluchače a čtenáře, který má přehled o kulturním dění a uvědomuje si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury; – při výuce se rozvíjí vědomosti a dovednosti žáků vzhledem ke společenskému a profesnímu zaměření žáků; – prohlubuje znalosti mateřského jazyka, kultivuje jeho projev a chování v určitých společenských situacích; – soustředí se na práci s uměleckým textem a tvořivé aktivity; – žáci jsou vedeni k toleranci k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí.			

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR.

Stručný obsah učiva:

Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností

Práce s textem a získávání informací

Komunikační a slohová výchova

Práce s literárním textem

Kultura

Mezipředmětové vztahy: anglický jazyk, německý jazyk, občanská nauka

Význam v oblasti afektivních cílů:

Výuka v předmětu český jazyk a literatura je směřována tak, aby žáci získali kladné postoje k mateřskému jazyku, literatuře, chápali její význam pro plnohodnotný život člověka, dokázali získané vědomosti samostatně rozšiřovat.

Učitel vede žáky k výstižnému, souvislému a jazykově správnému vyjadřování, které je základní podmínkou pro formulování a obhájení vlastního názoru, pro zodpovědný a angažovaný postoj k životu a ke světu a ke sledování kulturního dění v místě, regionu a ČR. Práce s uměleckým textem je zaměřena na výchovu k vědomému čtenářství, žák je veden k vytvoření vlastní knihovny.

Strategie výuky:

- frontální a skupinová výuka, individuální přístup k žákům;
- seznamování s novým učivem: výklad/interaktivní výklad, práce s textem (orientace v textu, práce s informacemi, řešení problémů), rozhovor, diskuse, procvičování a upevňování učiva: doplňovací cvičení a diktáty, práce s textem (orientace v textu, práce s informacemi, řešení problémů), písemná a mluvní slohová cvičení;
- těžištěm literární výuky je četba, rozbor a interpretace konkrétních uměleckých děl a jejich ukázek, doplněné poznatky potřebnými pro pochopení uměleckého díla;
- pomůcky: sešity, učebnice a čítanky, jazykové příručky, pracovní texty, audio a video nahrávky, obrazový materiál, filmové ukázky, běžná didaktická technika, internet, diaprojektor, interaktivní tabule;
- vyučující kontroluje a opravuje práci žáků, dbá na správné vyjadřování.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí:

Předmět český jazyk a literatura se podílí na rozvoji těchto kompetencí :

- kultivované ústní i písemné vyjadřování v českém jazyce v různých komunikačních situacích;
- používání spisovného jazyka v konkrétních společenských situacích, které to vyžadují;
- funkční gramotnost, to je čtení, interpretace a hodnocení textu a jejich využívání pro řešení problémů a úkolů různého charakteru;
- mediální gramotnost, to je kritické sledování mediálních obsahů, jejich hodnocení, rozpoznávání ovlivňovacích technik nebo využívání mediálních obsahů pro rozvoj osobnosti a uspokojování jejích potřeb.

Kompetence k učení

Výuka vede žáky k tomu, aby:

- měli pozitivní vztah k učení a vzdělávání;

- ovládali různé techniky učení, uměli si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- sledovali a hodnotili pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímali hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí;
- s porozuměním poslouchali mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslav aj.);
- využívali ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- znali možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Výuka vede žáky k tomu, aby:

- porozuměli zadání úkolu nebo určili jádro problému, získali informace potřebné k řešení problému, navrhli způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnili jej, vyhodnotili a ověřili správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- spolupracovali při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení);
- uplatňovali při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volili prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívali zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

Komunikativní kompetence

Výuka vede žáky k tomu, aby:

- dodržovali jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- dosáhli jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce;
- dosáhli odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
- formulovali své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnili se aktivně diskusí, formulovali a obhajovali své názory a postoje;
- vyjadřovali se a vystupovali v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- vyjadřovali se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovali;
- zaznamenávali písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- zpracovávali administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata.

Personální a sociální kompetence

Výuka vede žáky k tomu, aby:

- posuzovali reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovali důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- reagovali adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímali radu i kritiku;
- stanovovali si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Výuka vede žáky k tomu, aby:

- dodržovali zákony, respektovali práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovali proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednali odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- jednali v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívali k uplatňování hodnot demokracie;
- uznávali hodnotu života, uvědomovali si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávali tradice a hodnoty svého národa, chápali jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- zajímali se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Výuka vede žáky k tomu, aby:

- měli odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání;
- uvědomovali si význam celoživotního učení a byli připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- měli přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru;
- cílevědomě a zodpovědně rozhodovali o své budoucí profesní a vzdělávací dráze.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Výuka vede žáky k tomu, aby:

- pracovali s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- pracovali s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovali k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Aplikace průřezových témat:

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Člověk a svět práce: tematický celek Komunikační a slohová výchova (prezentace na trhu práce), Práce s textem a získávání informací, Kultura.

Žák je veden k tomu, aby:

- přijímal a odpovědně plnil svěřené úkoly, pracoval v týmu, nepodléhal předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem a kulturám, znal alternativy uplatnění jazykového vzdělání na trhu práce a požadavky zaměstnavatelů na jazykovou gramotnost, dokázal se písemně i verbálně seberealizovat při vstupu na trh práce.

Člověk a životní prostředí: tematický celek Komunikační a slohová výchova (témata mluvních a písemných cvičení), Kultura.

Žák je veden k tomu, aby:

- poznával svět a učil se mu rozumět, chápal význam strategie udržitelného rozvoje světa a seznamoval se s jejím zajišťováním v zemích dané jazykové oblasti, chápal a respektoval nutnost ekologického chování v souvislosti s lidským zdravím.

Informační a komunikační technologie: Práce s textem a získávání informací (orientace v textu, práce s informacemi).

Žák je veden k tomu, aby:

- používal internet pro vyhledávání doplňujících informací a aktuálních údajů z oblasti společensko-politického a kulturního dění v zemích dané oblasti, využíval on-line učebnic a testů pro domácí samostudium.

Občan v demokratické společnosti:

Žák je veden k tomu, aby:

- se dokázal orientovat v masových médiích, využíval je, ale také kriticky hodnotil, učil se být odolný vůči myšlenkové a názorové manipulaci, uměl jednat s lidmi, diskutovat o citlivých a kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení, byl ochoten angažovat se nejen ve vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech, vážil si materiálních a duchovních hodnot a snažil se je chránit a zachovat pro budoucí generace, byl tolerantní a respektoval tradice a společenské zvyklosti daného sociokulturního prostředí, aktivně vystupoval proti projevům rasové nesnášenlivosti a xenofobie.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Obsah modulu:

1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností, práce s textem a získávání informací (Čj-H-3/1)

Procvičování a upevňování hlavních pravopisných jevů
Procvičování a upevňování hlavních tvaroslovných jevů
Skladba

Zvukové prostředky jazyka

2. Komunikační a slohová výchova (Čj-H-3/2)

Projevy prakticky odborného stylu
Publicistický styl a vliv médií
Komunikační systém a komunikační strategie
Řečnické projevy

3. Práce s literárním textem, kultura (Čj-H-3/3)

Divadlo a dramatické umění
Mladý hrdina v současné české a světové literatuře a filmu
Výtvarné umění a architektura
Životní styl dnes a dříve
Kapitoly z umění a literatury

Kritéria hodnocení:

Kritéria hodnocení vycházejí z klasifikačního řádu školy.

Průběžné hodnocení ústních a písemných kontrolních prací, závěrečný test po probrání tematického celku.

Kritéria hodnocení testu:

100 bodů – 91 bodů = 1

90 bodů – 81 bodů = 2

80 bodů – 65 bodů = 3

64 bodů – 50 bodů = 4

49 bodů – 0 bodů = 5

Doporučená literatura:

Kvítková N. – Helclová I.: Český jazyk pro učební obory SOU

Soukal J.: Čítanka pro učební obory SOU

Rozpis výsledků vzdělání a učiva 1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností, práce s textem a získávání informací Čj-H-3/1		
Výsledky vzdělání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka – odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby – gramaticky správně sestaví větu – při logickém vyjadřování používá správně stavbu věty – zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů, umí si je vybírat a přistupovat k nim kriticky – používá klíčová slova při vyhledávání informačních pramenů – samostatně zpracovává informace – pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů – vypracuje anotaci – vyjmenuje druhy denního tisku a tisku své zájmové oblasti – vyjmenuje místa, kde jsou knihovny a vysvětlí, jaké služby poskytují – zaznamenává bibliografické údaje 	<p>Procvičování a upevňování hlavních pravopisných jevů</p> <p>Procvičování a upevňování hlavních tvaroslovných jevů</p> <p>Skladba: druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska</p> <ul style="list-style-type: none"> – věta jednoduchá a souvětí, interpunkce, pořádek slov – druhy a žánry textu – rozbor textu z hlediska významu, výstavby a stylu <p>Práce s textem</p> <ul style="list-style-type: none"> – orientace v textu – druhy technik čtení – zdroje a zpracování informací – reprodukce a zpětná reprodukce textu (výpisky, výtah, anotace) <p>Informatická výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> – knihovny a jejich služby – tištěné zdroje informací – internet 	20

Rozpis výsledků vzdělání a učiva 2. Komunikační a slohová výchova Čj-H-3/2		
Výsledky vzdělání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového – posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu – rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar – vhodně se prezentuje, argumentuje a obhájí svá stanoviska – klade otázky a vhodně formuluje odpovědi, ovládá techniku mluveného slova – využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat) – vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně – přednese krátký projev 	Útvary odborného stylu <ul style="list-style-type: none"> – popis odborný a pracovního postupu – výklad – odborný referát – úvaha Publicistický styl a vliv médií <ul style="list-style-type: none"> – aktuální výrazy – publicistické útvary – vliv médií a reklama Komunikační systém a komunikační strategie <ul style="list-style-type: none"> – účel a cíl jednání – mluvčí a adresát – monolog a dialog – psaný a mluvený projev Stylistika a slohotvorní činitele <ul style="list-style-type: none"> – individuální styl – slohotvorní činitele – základní postupy při běžné komunikaci – kultura osobního projevu Řečnické projevy <ul style="list-style-type: none"> – proslov a přednáška 	20

Rozpis výsledků vzdělání a učiva 3. Práce s literárním textem, kultura Čj-H-3/3		
Výsledky vzdělání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – zařadí typická díla jednotlivých uměleckých období – zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace – vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl – samostatně vyhledává informace v této oblasti 	<p>Divadlo a dramatické umění</p> <ul style="list-style-type: none"> – Národní divadlo – liberecká divadla – tragédie a komedie <p>Mladý hrdina v současné české a světové literatuře na základě vlastní četby</p> <p>Výtvarné umění a architektura</p> <p>Životní styl dnes a dříve</p> <ul style="list-style-type: none"> – kultura životního prostředí a volný čas – kultura odívání – kultura bydlení – vliv reklamy a propagačních prostředků na životní styl <p>Vybrané kapitoly z umění a literatury - souhrnné opakování a aplikace získaných poznatků při práci s texty</p>	20